

містяться повчальні уроки для сучасності та для майбутнього прогресивного розвитку, поєднання глобальних процесів та національних особливостей.

Федоренко Н.І.

196819@ukr.net

кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціології
факультету управління персоналом,
соціології та психології
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна,

Дерманська Д.

студентка 4 курсу
факультету управління персоналом,
соціології та психології,
спеціальність «Соціологія»
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

СУЧАСНА МОТИВАЦІЯ ВТОРИННОЇ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Сучасне українське суспільство на сьогоднішній день характеризується нестійкою економічною ситуацією. Це в свою чергу призводить до того, що все більше населення вдається до пошуку додаткового заробітку, в тому числі і молодь, яка є найбільшим носієм енергії. Саме молоді сьогодні досить тяжко реалізувати себе і свій потенціал, особливо на ринку праці. Досить часто у процесі навчання студенти розчаровуються у обраній спеціальності, намагаються потурбуватися про майбутнє працевлаштування та набуття досвіду. У цьому їм допомагає вторинна зайнятість.

Систематичні дослідження і публікації даних щодо вторинної зайнятості студентів почалися у 90-ті роки ХХ століття. Динаміка масштабів вторинної зайнятості студентів та мотиваційні особливості участі студентів у вторинній зайнятості представлені в роботах Д. Константиновского, Г. Чередниченко, Е. Вознесенской, Е. Константиновой, С. Твороговой, Т. Капезиной, С. Соколова, А. Родионовой, И. Лелекиной, М. Вороны, В. Цылева. Вітчизняні соціологи С. Садрицька, Н. Волкова, Л. Малиш, О. Виноградов у своїх дослідженнях підтверджують тенденції щодо розповсюдження вторинної зайнятості студентів. Чи не найпродуктивнішим джерелом теоретичних напрацювань та емпіричної інформації залишаються *Journal of Education and Work*, що публікується у Великій Британії, та *The Journal of Higher Education* університету Огайо США. Масштаби вторинної зайнятості студентів описують у своїх працях S. Riggert, M. Boyle, J. Petrosko, D. Ash, A. Hodgson, K. Spours. Англійські науковці С. Callender, Е. Kempson, L. Sorensen, S. Winn виокремлюють у своїх роботах різні групи мотивів участі студентів у вторинній зайнятості.

Феномен вторинної зайнятості має складну структуру і неоднозначно впливає на професійну освіту студентів. З 2013 року з ініціативи та фінансової підтримки Міжнародної організації праці в Україні проводиться дослідження «Перехід від навчання до ринку праці (SWTS)» Українським центром соціальних реформ (UCSR) спільно з Інститутом демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи Національної академії наук України, а також Центром соціального моніторингу. За даними міжнародного опитування 2015 року частка молоді, яка поєднувала роботу та навчання складала 27,7%. Переважна більшість такої молоді були студентами вищих навчальних закладів – 69,5%. Основним мотивом поєднання роботи і навчання для 77,8% молодих осіб було отримання додаткового доходу. Також вагомою причиною була допомога сім'ї, яку зазначили 20,2% молоді. Мотив, щодо отримання досвіду роботи обрали 23,1%, а мотив, щодо налагодження зв'язків, які могли б забезпечити зайнятість у майбутньому 12,2% [1].

За результатами дослідження Гринькевич О.С. у 2016 р. більшість студентської молоді Львова (59%) поєднує навчання з тимчасовою або постійною оплачуваною зайнятістю. Частка працюючих студентів суттєво зростає на старших курсах, а також у період студентських канікул. Основними мотивами для роботи під час навчання студенти називають «додатковий дохід» (49% респондентів), «можливість швидше розпочати кар'єру» (24%) та «незалежність від батьків» (22%) [2].

Вторинна зайнятість студентської молоді сприяє їх фінансовій незалежності, професійній інтеграції та самореалізації, оскільки дає додатковий дохід, розширює сфери спілкування, дозволяє накопичувати соціальний досвід і зв'язки, набутий досвід роботи за фахом значною мірою розширює можливості гідного виходу студента на ринок праці. Трудова зайнятість студентів має також велике значення як безпосередній життєвий досвід: молода людина вже адаптувалася до нових трудових відносин, змогла познайомитися з декількома видами робіт, випробувати себе в них, зробила для себе вибір. Працюючі студенти при майбутньому працевлаштуванні вже зможуть вписати в своє резюме факт досвіду роботи і тим самим підвищити свої шанси на отримання бажаної вакансії, оскільки сучасні роботодавці вимагають досвіду роботи.

Використана література:

1. Бондар В., Капустіна В. Проблема вторинної зайнятості студентської молоді в умовах інформаційного суспільства [Електронний ресурс] / В.Бондар, В.Капустіна//Society. Document. Communication (2020) Ed. 9/2. Special edition. – Режим доступу: <file:///C:/Users/admin/Downloads/311-Article%20Text-482-1-10-20210228.pdf>
2. Гринькевич О.С. Вторинна зайнятість студентської молоді в Україні у контексті аналізу її освітньо-професійних цінностей [Електронний ресурс] /О.С.Гринькевич// Науковий вісник Державного Херсонського університету. –

Фляшнікова А.Б.
alla.fb@i.ua

кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціології,
факультету управління персоналом,
соціології та психології
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

Стальмакова С.
студентка 4 курсу
факультету управління персоналом,
соціології та психології
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕКТИВУ

У сучасних умовах жорсткої конкуренції, в епоху розвитку інформаційних технологій зростає важливість соціально-психологічного клімату в колективі як основи розвитку особистості та ефективності його діяльності.

Соціально-психологічний клімат є одним з важливих феноменів функціонування колективу і являє собою стійкий до фактору часу стан міжособистісних стосунків, що виявляється в сукупності психологічних умов і налаштувань, які безпосередньо сприяють або перешкоджають продуктивній діяльності колективу. Саме в цьому, з точки зору впливу на результативність та успішність, і полягає значущість соціально-психологічного клімату [1, с. 24-29].

Слід зазначити, що процес формування особистості в колективі дуже складний